

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 11/2020

Μεταξύ:

NEWCYTECH BUSINESS SOLUTIONS LIMITED

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεογάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

NEWCYTECH BUSINESS SOLUTIONS LIMITED

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αλέξανδρο Γαβριηλίδη, Δικηγόρο για Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία ΔΕΠΕ
2. Ανδρέα Δερμοσονιάδη, Διευθύνοντα Σύμβουλο Αιτήτριας Εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Έλενα Συμεωνίδου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α'
2. Ανδρέα Βαλανίδη, Λειτουργό Φορολογίας, Δικηγόρο
3. Νικόλα Παύλου, Υπεύθυνο Έργου ITAS, Λειτουργό ΦΠΑ

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 5 Οκτωβρίου 2020

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο αποκλεισμός της προσφοράς των Αιτητών από το στάδιο ελέγχου της πληρότητας των Τεχνικών Προσφορών του διαγωνισμού «*Implementation, maintenance and operation of an Integrated Tax Administration System (ITASO)*» και η κατακύρωση του στον προσφέροντα Data Torque Limited & NetU Consultants Limited είχε ως αποτέλεσμα την καταχώρηση της παρούσας προσφυγής.

Σύμφωνα με τα γεγονότα, οι Αιτητές, μετά από επιτυχή αίτηση συμμετοχής που υπέβαλαν στον υπό κρίση διαγωνισμό, κλήθηκαν και υπέβαλαν εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τον όρο 8.1.2 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού, στις 7.8.2019, μέσω του συστήματος e-Procurement, την προσφορά τους. Προσφορά υπέβαλαν ακόμη 4 προσφοροδότες. Σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού η αποσφράγιση των προσφορών έγινε από εξουσιοδοτημένη επιτροπή. Στη συνέχεια, η αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης, μετά από έλεγχο των Τεχνικών Προσφορών, εισηγήθηκε απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών, καθότι αυτή δεν πληρούσε συγκεκριμένους όρους του διαγωνισμού. Εισηγήθηκε, επίσης, όπως προχωρήσει η αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς μόνο του επιτυχόντα η προσφορά του οποίου κρίθηκε ως η μόνη αποδεκτή. Ακολούθως, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών («το Συμβούλιο Προσφορών») σε συνεδρία του στις 29.4.2020 ενέκρινε την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης. Μετά την αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του επιτυχόντα και την έγκριση της

τελικής έκθεσης αξιολόγησης από το Συμβούλιο Προσφορών το τελευταίο αποφάσισε όπως κατακυρώσει το διαγωνισμό στον επιτυχόντα, ως η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Η προσφορά των Αιτητών αποκλείστηκε λόγω μη συμμόρφωσης της με αριθμό ουσιωδών όρων του διαγωνισμού στους οποίους θα αναφερθούμε στα πλαίσια της επιχειρηματολογίας των Αιτητών για το παράνομο του αποκλεισμού της.

Με τον πρώτο λόγο ακυρότητας, οι Αιτητές υποστηρίζουν ότι με την αποδοχή της προσφοράς του επιτυχόντα παραβιάζονται οι όροι 8.1.2.3 και 9.1.1 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού. Η προσφορά του, αναφέρουν, καθώς προκύπτει από το διοικητικό φάκελο δεν υποβλήθηκε ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος e-procurement αλλά υποβλήθηκε, αποσφραγίστηκε και έτυχε μεταχείρισης κατά τρόπο αντίθετο με τους όρους του διαγωνισμού.

Σύμφωνα με τους Αιτητές ο επιτυχών υπέβαλε εμπρόθεσμα ηλεκτρονικά έγκυρο ψηφιακό αποτύπωμα όχι όμως πακέτο προσφοράς γεγονός που διαπιστώθηκε και καταγράφεται στο πρακτικό της Επιτροπής Αποσφράγισης ημερ. 8.8.2019. Στις 7.8.2019 και πριν τις 12.00 το μεσημέρι (καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών 13.00) ο επιτυχών επικαλούμενος την ύπαρξη τεχνικού προβλήματος η οποία καθιστούσε αδύνατη την ηλεκτρονική υποβολή του πακέτου παρέδωσε πριν τις 12.00 το μεσημέρι στο Γενικό Λογιστήριο κλειστό φάκελο ο οποίος περιείχε «USB»

μαζί με το αρχείο του κωδικοποιημένου πακέτου της προσφοράς του. Την ίδια μέρα και ώρα 12.00 το μεσημέρι ο κλειστός φάκελος με το «USB» παραδόθηκε από το Γενικό Λογιστήριο στην Επιτροπή Αποσφράγισης η οποία την επομένη 8.8.2019, αφού άνοιξε τις 4 προσφορές που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, παρέδωσε τον κλειστό φάκελο στην υπεύθυνη της Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία με τη σειρά της τον παρέδωσε στο Γενικό Λογιστήριο για αποκωδικοποίηση του κωδικοποιημένου αρχείου του τεχνικού μέρους του πακέτου προσφοράς του επιτυχόντα. Την ίδια μέρα το Γενικό Λογιστήριο παρέδωσε στην Αναθέτουσα Αρχή το USB με αποσφραγισμένο και αποκρυπτογραφημένο το τεχνικό μέρος της προσφοράς του επιτυχόντα επιβεβαιώνοντας ότι *«πρόβλημα που προέκυψε με την αδυναμία υποβολής του πακέτου της προσφοράς στο σύστημα έχει να κάνει με τον τρόπο που το σύστημα διαχειρίστηκε την μεταφορά από την παλιά στη νέα έκδοση του και πιο συγκεκριμένα με τον μηχανισμό για υποβολή προσφορών σε δύο φάσεις ο οποίος τώρα έχει καταργηθεί»*. Οι υπόλοιπες προσφορές ισχυρίζονται οι Αιτητές υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά χωρίς πρόβλημα στις 6.8.2019 ώρα 16:48:37 (GCC), στις 7.8.2019, ώρα 01:49:23 (Fast), στις 7.8.2019, ώρα 08:55:34 (NewCytech) και στις 7.8.2019, ώρα 15:17:54 (NCR).

Ισχυρίζονται ακόμη οι Αιτητές, ότι και πρόβλημα να υπήρχε στην ηλεκτρονική υποβολή του πακέτου της προσφοράς του επιτυχόντα, αυτό δεν νομιμοποιεί την υποβολή του με κλασσικό ή οποιοδήποτε τρόπο άλλο από τον προβλεπόμενο στα

έγγραφα του διαγωνισμού και μάλιστα όχι στην Αναθέτουσα Αρχή αλλά στο Γενικό Λογιστήριο, το οποίο με όσα το ίδιο καταγράφει, είναι σαφές ότι το όποιο πρόβλημα υπήρχε στο σύστημα θα επιλύετο εξ ου και συνέστησε στον επιτυχόντα *«να συνεχίσει την προσπάθεια υποβολής του πακέτου ηλεκτρονικά μέχρι το τέλος της ημέρας 7.8.2019...»*. Το όποιο τεχνικό πρόβλημα υπήρχε στο σύστημα, ισχυρίζονται, ήταν παροδικό και επιλύθηκε πριν τα μεσάνυκτα της 7.8.2019, εφόσον άλλος ο προσφοροδότης, η NCR υπέβαλε την προσφορά του η ώρα 15:17:54 της 7.8.2019 δηλαδή μερικές ώρες μετά που ο επιτυχών υποτίθεται επιχείρησε ανεπιτυχώς να υποβάλει το πακέτο της προσφοράς του ηλεκτρονικά.

Σ' ότι αφορά τον αποκλεισμό της προσφοράς τους αυτός ισχυρίζονται είναι αποτέλεσμα εσφαλμένης εφαρμογής των όρων του διαγωνισμού από την Επιτροπή Αξιολόγησης αλλά και παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών.

Οι Αιτητές συνοψίζοντας από την Έκθεση Αξιολόγησης και την επιστολή γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων, τους λόγους αποκλεισμού της προσφοράς τους, όπως παρατίθενται αμέσως πιο κάτω, εισηγήθηκαν ότι κανένας από αυτούς δεν αποτελούσε έγκυρο λόγο απόρριψης της προσφοράς τους από το στάδιο ελέγχου της πληρότητας των Τεχνικών Προσφορών σύμφωνα με τον όρο 9.2 των εγγράφων του διαγωνισμού.

- (1) Οι απαντήσεις, οι πληροφορίες, τα έγγραφα και τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τους Αιτητές διά των Εντύπων 7A και 7B τα οποία αφορούσαν την αυτοαξιολόγηση (self-assessment) των Οικονομικών Φορέων ή και προς υποστήριξη των όσων αναφέρονταν στα εν λόγω Έντυπα δεν εξηγούσαν και δεν δικαιολογούσαν επαρκώς τη λύση που προτάθηκε από τους Αιτητές (Proposed Solution) και την περιγραφή της σε σχέση με κάθε μία από τις απαιτήσεις που αναφέρονταν στον Έντυπο 7B.
- (2) Οι παραπομπές (references) που έγιναν από τους Αιτητές σε έγγραφο με τίτλο «C@TS Solution Overview Final» αναφορικά με τις απαιτήσεις που αναφέρονταν στο Έντυπο 8 δεν συμμορφώνονταν με το σημείο 3 του όρου 8.3.1 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού καθότι δεν γινόταν αναφορά σε συγκεκριμένα τμήματα ή σελίδες του εν λόγω εγγράφου.
- (3) Το Έντυπο 3 που υποβλήθηκε από τους Αιτητές δεν ήταν συμπληρωμένο ως απαιτείτο από τους όρους του Διαγωνισμού (παράγραφο 4 του όρου 8.3.1 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού) καθότι δεν αναφέρονταν σε αυτό τα ονόματα και τα επίθετα όλων των προσώπων που θα περιλαμβάνονταν στην προτεινόμενη Ομάδα Έργου (Project Management Team).
- (4) Οι Αιτητές δεν υπέβαλαν Βιογραφικά Σημειώματα (Έντυπο 4) για όλα τα πρόσωπα που κατονομάζονταν στο υποβληθέν Έντυπο 3 ως απαιτείτο από τους όρους του Διαγωνισμού (παράγραφος 4 του όρου 8.3.1 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού).
- (5) Η χρονική περίοδος για configuration του κάθε τύπου φορολογίας που αναφερόταν στο «Project Management Approach» που υποβλήθηκε από τους Αιτητές ήταν ανέφικτη/υπερβολικά μικρή.

(6) Ο υπολογισθείς συνολικός χρόνος συμμετοχής του προτεινόμενου Project Manager στο έργο (350 ανθρωποημέρες) ήταν ανεπαρκής.

Τα υποβληθέντα με τα Έντυπα 7Α και 7Β, αναφέρουν, εξηγούσαν και δικαιολογούσαν επαρκώς τη λύση που πρότειναν και την περιγραφή της. Αυτό άλλωστε έκδηλα δεν αποτελούσε ζήτημα το οποίο αφορούσε την πληρότητα της Τεχνικής Προσφοράς τους ή το οποίο θα μπορούσε να κριθεί στο στάδιο του ελέγχου της πληρότητας των Τεχνικών Προσφορών, αλλά ζήτημα το οποίο θα έπρεπε να εξεταστεί και να αξιολογηθεί στα πλαίσια της αξιολόγησης και βαθμολόγησης της Τεχνικής Προσφοράς των Αιτητών σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του όρου 9.2 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού, γεγονός που επιβεβαιώνεται από το περιεχόμενο του όρου 8.3.1 του Μέρους Α και τις απαιτήσεις του Εντύπου 6Β.

Πρόδηλα αβάσιμο θεωρούν οι Αιτητές και το λόγο απόρριψης ότι οι παραπομπές σε έγγραφο με τίτλο «C@TS Solution Overview Final» αναφορικά με τις απαιτήσεις του Εντύπου 8 δεν συμμορφώνονται με τον όρο 8.3.1.3 του Μέρους Α. Ανεξάρτητα από το ότι το έγγραφο αυτό αποτελούσε μία από πολλές παραπομπές σε σχέση με κάθε μία από τις απαιτήσεις του Εντύπου 7Β η όποια απαίτηση για παραπομπή σε συγκεκριμένα τμήματα ή σελίδες δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά μη συμμόρφωση σε ουσιώδη όρο ώστε να δικαιολογείται απόρριψη και μάλιστα στο στάδιο ελέγχου πληρότητας Τεχνικών Προσφορών.

Σ' ότι αφορά το υποβληθέν Έντυπο 3 σε σχέση με την προτεινόμενη ομάδα έργου αυτό, ισχυρίζονται, ήταν δεόντως συμπληρωμένο. Η δε αναφορά στον όρο 8.3.1 ότι «*the Project Team Presentation Table (Form 3) (...) shall include all the members of the project team and not just the key experts*» δεν υποχρέωνε τους Αιτητές να κατονομάσουν όλα ανεξαιρέτως τα πρόσωπα της Ομάδας Έργου, ούτε απαγόρευε στους Αιτητές για τα μέλη με δευτερεύοντες ρόλους (π.χ. προγραμματιστές, εκπαιδευτές αναλυτές κτλ) να αναφέρουν μόνο τον αριθμό, τα καθήκοντα και την πείρα που αυτά είχαν χωρίς ονόματα. Αρκούσε να κατονομασθούν οι εμπειρογνώμονες που υποχρεωτικά απαιτείτο να συμπεριληφθούν.

Σ' ότι αφορά το Έντυπο 4, οι Αιτητές για όλα τα πρόσωπα που κατονομάζονταν στο Έντυπο 3, υπέβαλαν Βιογραφικά Σημειώματα. Δεν υπέβαλαν μόνο για τους προτεινόμενους Key Experts των οποίων τα βιογραφικά σημειώματα είχαν υποβληθεί κατά το πρώτο στάδιο (Prequalification Stage) του διαγωνισμού. Δεδομένου υποστηρίζουν ότι ο όρος 8.3.1.4 του Μέρους Α δεν απαιτούσε να κατονομάσουν όλα τα πρόσωπα της Ομάδας Έργου η απαίτηση για υποβολή βιογραφικών σημειωμάτων έκδηλα αφορούσε στα πρόσωπα που θα κατονομάζονταν στο Έντυπο 3. Η Επιτροπή Αξιολόγησης υποστηρίζουν σε αντίθεση με τους όρους του διαγωνισμού δεν προχώρησε σε αξιολόγηση και βαθμολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς των Αιτητών.

Σ' ότι αφορά το ανέφικτο της χρονικής περιόδου για configuration του κάθε τύπου φορολογίας που αναφερόταν στο «Project Management Approach» της προσφοράς των Αιτητών αυτό υποστηρίζουν δεν αφορούσε την πληρότητα της Τεχνικής Προσφοράς ή το οποίο μπορούσε να κριθεί στο στάδιο ελέγχου της πληρότητας των Τεχνικών Προσφορών. Αποτελεί ζήτημα το οποίο θα έπρεπε να εξεταστεί και να αξιολογηθεί στα πλαίσια της αξιολόγησης και βαθμολόγησης της Τεχνικής Προσφοράς των Αιτητών σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του όρου 9.2 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού.

Σημειώνουν επίσης οι Αιτητές ότι λαμβανομένων υπόψη των διαλαμβανομένων στο Έντυπο 6B «*Feasibility, viability and realism [of the project management approach]*» η Επιτροπή Αξιολόγησης όφειλε να προχωρήσει σε αξιολόγηση και βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς τους και να κρίνει το ζήτημα της χρονικής περιόδου για configuration του κάθε τύπου φορολογίας στα πλαίσια αυτά. Στην ουσία υποστηρίζουν η Επιτροπή Αξιολόγησης ενήργησε όχι μόνο κατά τρόπο αντίθετο με τους όρους του διαγωνισμού αλλά εφάρμοσε δύο μέτρα και δύο σταθμά αφού με την προσφορά του επιτυχόντα, καίτοι διαπίστωσε ότι υπήρχαν σοβαρές αμφιβολίες αναφορικά με την «εφικτότητα, βιωσιμότητα και ρεαλιστικότητα» του «Project Management Approach» που υποβλήθηκε, δικαιολόγησε την κρίση της σημειώνοντας ότι το πλάνο που προτάθηκε από τον επιτυχόντα και τα χρονοδιαγράμματα που αναφέρονταν σε αυτό μπορούσαν να τροποποιηθούν ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα και η ρεαλιστικότητα προσέγγισης του έργου.

Ανάλογα ισχυρίστηκαν και για το λόγο απόρριψης σε σχέση με την επάρκεια ή όχι του χρόνου συμμετοχής του προτεινόμενου Project Manager στο έργο, όπως αυτός προέκυπτε από το «Project Team Organizational Structure». Το γεγονός καταλήγουν της παράτυπης υποβολής της προσφοράς του επιτυχόντα, τα όσα καταγράφονται στην Έκθεση Αξιολόγησης σχετικά με την «εφικτότητα, βιωσιμότητα και ρεαλιστικότητα» του Project Management Approach, ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν ζήτησε από τους Αιτητές έστω μία διευκρίνιση ενώ από όλους τους υπόλοιπους προσφοροδότες ζήτησε πολλές, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο επιτυχών έτυχε ευνοϊκής μεταχείρισης και η προσφορά των Αιτητών παράνομα αποκλείστηκε.

Άλλοι λόγοι για τους οποίους οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί αφορούν στο διορισμό των «συμβούλων – εμπειρογνομόνων» της Επιτροπής Αξιολόγησης και την ανεπάρκεια των πρακτικών της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Ενώ αναφέρουν καθώς προκύπτει από το διοικητικό φάκελο η Επιτροπή Αξιολόγησης έλαβε υπόψη της τις εκθέσεις των φερόμενων «συμβούλων – εμπειρογνομόνων» (κ. Γ. Παναγίδη και του οίκου Partnerschaft Deutschland) δεν υπάρχει έγγραφο σχετικό με το διορισμό τους. Θέση των Αιτητών είναι ότι οι «σύμβουλοι – εμπειρογνώμονες» διορίστηκαν από αναρμόδιο όργανο ή κατά τρόπο παράτυπο και αντίθετο με τις διατάξεις των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών

Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικών) Κανονισμών του 2007, ΚΔΠ 201/2007.

Τέλος, με παραπομπή στα πρακτικά ημερ. 26.9.2020, 12.2.2020, 16.3.2020 ισχυρίζονται ότι αυτά δεν είναι επαρκή όπως απαιτείται τόσο από το άρθρο 24(1) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 1999, Ν. 158(I)/1999, τον Καν. 11 της ΚΔΠ. 201/2007 όσο και τη νομολογία.

Εκ διαμέτρου αντίθετη είναι η θέση της Αναθέτουσας Αρχής η οποία με αναφορά σε νομολογία εγείρει αρχικά ζήτημα έλλειψης εννόμου συμφέροντος των Αιτητών να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα της προσφοράς του επιτυχόντα εφόσον νόμιμα η προσφορά τους αποκλείστηκε. Υποστηρίζει το καθόλα νόμιμο του αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών η οποία ανέφερε έγινε για καθαρά τεχνικής φύσεως λόγους. Οι Αιτητές αναφέρει με την προσφορά τους δεν περιέγραφαν και/ή δεν αιτιολόγησαν την περιγραφή τους επαρκώς ούτε έδιδαν επαρκή απάντηση, αλλά δήλωναν συμμόρφωση χωρίς παραπομπή σε υποστηρικτικό υλικό. Υποστηρίζει ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης μετά από δέουσα έρευνα και για λόγους που με λεπτομέρεια καταγράφονται στην έκθεση της κατέληξε σε εισήγηση για αποκλεισμό της προσφοράς των Αιτητών. Συνεπώς το ζήτημα που θα πρέπει πρώτα να εξεταστεί είναι το ζήτημα του αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών.

Ο διαγωνισμός εξηγεί αφορά ένα τεχνικά πολύπλοκο έργο οι ανάγκες του οποίου απαιτούν τεχνικές γνώσεις φορολογικές και ηλεκτρονικών συστημάτων. Υποστηρίζει ότι, εφόσον ο αποκλεισμός της προσφοράς των Αιτητών έγινε για τεχνικής φύσεως λόγους, οι οποίοι απαιτούν ειδικές γνώσεις τις οποίες κατέχει η διοίκηση, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, όπως συμβαίνει και με το Δικαστήριο, δεν πρέπει να υπεισέλθει σε έλεγχο τους. Υποστηρίζει ότι οι Αιτητές, αναφέρονται μόνο στους λόγους αποκλεισμού που καταγράφονται συνοπτικά στη επιστολή γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων ημερ. 2.6.2020 και παραβλέπουν την αναλυτική εξέταση και αιτιολόγηση όπως αυτή καταγράφεται στις σελ. 48-67 της Έκθεσης Αξιολόγησης. Με παραπομπή σε συγκεκριμένους όρους του Part A, Instructions to Prequalified Economic Operators (όροι 4.2.1, 3.2 υποπαράγραφοι 3 και 4, 9.2 υποπαράγραφοι 3 και 4) και στο σημείο 2.1 Annex II, Terms of Reference Part A, υποστηρίζει ότι, σε πρώτο στάδιο γίνεται αξιολόγηση πληρότητας και συμβατότητας των εγγράφων της προσφοράς με τις τεχνικές απαιτήσεις και σε δεύτερο η βαθμολόγηση. Μόνο εφόσον προφορά πληροί τις απαιτήσεις και προδιαγραφές γίνεται βαθμολόγηση. Εφόσον, υποστηρίζει, το περιεχόμενο της προσφοράς των Αιτητών ήταν ασαφές δεν μπορούσε να γίνει βαθμολόγηση. Η απλή καταγραφή ότι υπάρχει συμμόρφωση με όρο της τεχνικής προσφοράς και γενική παραπομπή σε υποστηρικτικό έγγραφο, χωρίς αξιολόγηση του περιεχομένου του, όπως εισηγούνται οι Αιτητές ότι έπρεπε να ακολουθήσει η Επιτροπή Αξιολόγησης, οδηγεί σε άτοπο αποτέλεσμα. Η Αναθέτουσα Αρχή, για κάθε ένα από τους λόγους

απόρριψης της προσφοράς των Αιτητών, με παραπομπή σε αποσπάσματα της έκθεσης αξιολόγησης, εξηγεί γιατί κατά την άποψή της η προσφορά των Αιτητών δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του πλαισίου της σύμβασης.

Ανεξάρτητα από την προδικαστική ένσταση η Αναθέτουσα Αρχή με παραπομπή στο πρακτικό αποσφράγισης των προσφορών, στο ηλεκτρονικό μήνυμα του Προϊσταμένου Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων ημερ. 8.8.2019, στην επιστολή του Γενικού Λογιστηρίου, Διαχειριστή του Συστήματος ημερ. 31.8.2020, σε όρους των εγγράφων του διαγωνισμού (όρος 8.1.2 Μέρος Α, 8.2.1.23.6 Μέρος Α) υποστηρίζει το καθόλα νόμιμο της αποδοχής της προσφοράς του επιτυχόντα.

Ο επιτυχών, ανέφερε, καθώς προκύπτει από το διοικητικό φάκελο πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών υπέβαλε το ψηφιακό αποτύπωμα το οποίο σύμφωνα με τον Καν. 10.2¹ της ΚΔΠ 249/2009 αποτυπώνει το σύνολο της προσφοράς από την οποία εξήχθη, γι' αυτό και στο πρακτικό ανοίγματος το οποίο δημιουργήθηκε αυτόματα από το ηλεκτρονικό σύστημα η προσφορά του εμφανίζεται ως κατάλληλη για περαιτέρω αξιολόγηση. Σημείωσε δε ότι σύμφωνα με τον Καν. 10.2 της ΚΔΠ 249/2009 κρίσιμο στάδιο και χρόνος για να θεωρηθεί

---

¹ (2) Όταν η υποβολή των προσφορών γίνεται σε δύο φάσεις, στην πρώτη φάση υποβάλλεται, πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, το αποτύπωμα της προσφοράς και, σε δεύτερη φάση, υποβάλλεται η προσφορά από την οποία εξήχθη το αποτύπωμα της ίδιας προσφοράς. Υποβολή προσφοράς της οποίας το αποτύπωμα έχει ήδη υποβληθεί πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, επιτρέπεται να γίνει και μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, το αργότερο μέχρι τις 12.00 τα μεσάνυχτα της ίδιας μέρας. Το Σύστημα ταυτοποιεί την προσφορά με το ήδη υποβληθέν αποτύπωμα. Με την ταυτοποίηση της προσφοράς και του αποτυπώματός της, το Σύστημα διασφαλίζει ότι προσφορές, που υποβάλλονται μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, αλλά εντός της χρονικής περιόδου που λήγει στις 12.00 τα μεσάνυχτα της ίδιας μέρας, δεν έχουν διαφοροποιηθεί αλλά παρέμειναν ως είχαν τη στιγμή έκδοσης του αποτυπώματός τους, χωρίς την παραμικρή αλλαγή:

ένας οικονομικός φορέας ως προσφοροδότης είναι η πρώτη φάση υποβολής της προσφοράς δηλαδή η υποβολή του ψηφιακού αποτύπωματος. Η υποβολή του πακέτου προσφοράς επιτρέπεται να γίνει μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών μέχρι και τις 12 τα μεσάνυκτα. Εφόσον ανέφερε γίνει ταυτοποίηση της προσφοράς με το υποβληθέν ψηφιακό αποτύπωμα διασφαλίζεται ότι η προσφορά που υποβάλλεται μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών αλλά μέχρι τα μεσάνυκτα της ίδιας ημέρας δεν έχει διαφοροποιηθεί.

Σε συντομία η θέση της Αναθέτουσας Αρχής η οποία στηρίζεται στις καταγραφές του συστήματος, όπως αυτές εξηγούνται σε σημείωμα του Γενικού Λογιστηρίου και εξηγήθηκαν προφορικά ενώπιον μας από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου, Διαχειριστή του Συστήματος, ο επιτυχών και οι Αιτητές στην Προσφυγή 12/2020² πριν από τις 13:00 καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών ανέβασαν στο ηλεκτρονικό σύστημα το ψηφιακό αποτύπωμα της προσφοράς τους, για διαφορετικούς όμως λόγους ο καθένας, όπως καταγράφεται στο αποτύπωμα του χώρου αποσφράγισης, δεν μπορούσαν να ανεβάσουν το πακέτο της προσφοράς τους. Εκπρόσωποι και των δύο εταιρειών επισκέφθηκαν διαδοχικά το Γενικό Λογιστήριο όπου τους δόθηκαν διευκολύνσεις για να ανεβάσουν από εκεί το ψηφιακό αποτύπωμα χωρίς όμως και πάλι αυτό να καταστεί δυνατό. Το ζήτημα διερευνήθηκε με τους τεχνικούς της εταιρείας που

---

² NCR CYPRUS LTD & INTRASOFT INTERNATIONAL S.A. v. Τμήματος Φορολογίας

ανέπτυξε το σύστημα και διαπιστώθηκε ότι σε περιπτώσεις υποβολής προσφοράς σε δύο φάσεις το σύστημα δεν επιτρέπει την υποβολή του πακέτου προσφοράς 2 ώρες πριν και 2 ώρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών για λόγους αποφόρτισης του συστήματος λόγω διακίνησης όγκου δεδομένων τη στιγμή υποβολής της προσφοράς. Επιτρέπει μόνο την υποβολή του αποτυπώματος. Ενόψει του προβλήματος ζητήθηκε και από τους δύο προσφέροντες στην παρουσία και του εκπροσώπου της Αναθέτουσας Αρχής να παραδώσουν σε κλειστό φάκελο το πακέτο της προσφοράς τους σε «USB», να δοκιμάσουν όμως ξανά να υποβάλουν το πακέτο της προσφοράς τους μέσω του συστήματος, μετά το πέρας της κλειστής περιόδου. Οι Αιτητές στην προσφυγή 12/2020 μετά το πέρας του χρόνου των 4 ωρών που το σύστημα κλείνει αυτόματα το παράθυρο ανεβάσματος πακέτου προσφοράς, πέτυχαν να ανεβάσουν το πακέτο της προσφοράς τους πράγμα όμως που δεν πέτυχε ο επιτυχόν, παρά τις προσπάθειες του για 53 φορές μεταξύ των ωρών 15:23:43 και 00:00:14. Το σύστημα δεν έδιδε στον επιτυχόντα την επιλογή να ανεβάσει το πακέτο της προσφοράς του ώστε να ολοκληρώσει τη διαδικασία υποβολής του εντός του συστήματος. Υποστηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή ότι, από τη στιγμή που το σύστημα για λόγους που οφείλονται στο ίδιο χωρίς βέβαια το πρόβλημα να είναι γενικό αλλά να αφορά τον επιτυχόντα στον οποίο δεν παρουσίαζε την επιλογή να ανεβάσει το πακέτο, ορθά η προσφορά του έγινε αποδεκτή.

Αβάσιμους θεωρεί η Αναθέτουσα Αρχή και τους ισχυρισμούς των Αιτητών σε σχέση με την απουσία άρτιων πρακτικών και παράνομη συμμετοχή Ιδιωτών

Συμβούλων στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών. Προς υποστήριξη της θέσης της για το ζήτημα των πρακτικών παραπέμπει σχετικά στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης και στον οδηγό βέλτιστων πρακτικών για θέματα δημοσίων συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου. Ενώ για τους ιδιώτες συμβούλους υποστηρίζουν ότι η συμμετοχή τους είναι καθόλα νόμιμη. Έγινε, αναφέρει, στη βάση του Καν. 13(1) και 20(4) της ΚΔΠ 201/2007. Υποστηρίζει ότι όπως ρητά καταγράφεται στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης αυτή όπου «έκρινε αναγκαίο καλούσε στις συνεδρίες τους εμπειρογνώμονες για παροχή συμβουλών για θέματα της ειδικότητας τους». Η κλήση των ιδιωτών συμβούλων έγινε στα πλαίσια δέουσας έρευνας και δεν τίθεται ζήτημα μεταβίβασης εξουσιών. Παραπέμπει δε σχετικά στη *Μιχαηλίδης ν. Δημοκρατίας (1999) 3ΑΑΔ 246* και *Ανθή Δημητριάδου ν. Υπουργικού Συμβουλίου (1996) 3ΑΑΔ 85*.

Συγκεκριμένα ο Σύμβουλος Γ. Παναγίδης επιλέγηκε και υπέγραψε σύμβαση με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, στα πλαίσια άλλου διαγωνισμού, για παροχή μεταξύ άλλων Υπηρεσιών Αναλυτή Συστημάτων στο Τμήμα Φορολογίας. Οι δε Σύμβουλοι PD με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στα πλαίσια συμφωνίας πλαίσιο ημερ. 30.9.2019 παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στο Τμήμα Φορολογίας. Τόσο οι σύμβουλοι PD όσο και ο Σύμβουλος Γ. Παναγίδης όπως προκύπτει από τα πρακτικά της Επιτροπής Αξιολόγησης έλαβαν μέρος στις συνεδριάσεις της παρουσίασαν τα ευρήματα τους και αποχώρησαν, χωρίς να λάβουν μέρος στη συζήτηση και τη σύνταξη της έκθεσης

της Επιτροπής Αξιολόγησης αλλά ούτε και στη συνεδρίαση για απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών.

Κατά την ενώπιον μας συζήτηση της υπόθεσης επετράπη στον εκπρόσωπο του Γενικού Λογιστηρίου, Φ. Κατράνη, Προϊστάμενο Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων να αναφερθεί στα όσα έλαβαν χώρα στο Γενικό Λογιστήριο στις 7.8.2019 σε σχέση με την προσφορά του επιτυχόντα και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών, το ζήτημα όμως κατά πόσο οι αναφορές του θα γίνουν αποδεκτές αφέθηκε να αποφασισθεί στα πλαίσια της τελικής απόφασης.

Έχοντας εξετάσει το όλο ζήτημα υπό το φως του άρθρου 2(1)³ του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016, Ν. 73(I)/2016, του Καν. 4⁴ των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων) Κανονισμών του 2009, ΚΔΠ 249/2009, κρίνουμε ότι τόσο τα αναφερόμενα στη γραπτή αγόρευση της Αναθέτουσας Αρχής τα οποία στην ουσία επαναλαμβάνουν το περιεχόμενο του σημειώματος ημερ. 31.8.2020 της

---

³ «Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων» σημαίνει το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας·

⁴ 4.(1) Η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων μεριμνά για την ανάπτυξη και λειτουργία, κατά τρόπο σύμφωνο με τις διατάξεις των άρθρων 48 και 77 και του Παραρτήματος ΙΧ του Νόμου, Ηλεκτρονικού Συστήματος Σύναψης Συμβάσεων, που αποτελεί το εργαλείο στη διάθεση των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων, το οποίο καθιστά δυνατή τη διεκπεραίωση των διαδικασιών προκήρυξης και ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα, περιλαμβανομένων των διαδικασιών υποβολής, παραλαβής και αξιολόγησης αιτήσεων συμμετοχής ή/και προσφορών, καθώς των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.

(2) Η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων είναι ο διαχειριστής του Συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο (1).

Γενικής Λογίστριας της Δημοκρατίας, εφόσον αυτά υποστηρίζονται από έγγραφα του ουσιώδους χρόνου, όπως και όσα ενώπιον μας εξήγησε ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου, αποτελούν γεγονότα/στοιχεία που μπορούν να ληφθούν υπόψη εφόσον προέρχονται από τον εκπρόσωπο του Διαχειριστή του συστήματος.

Σ' ότι αφορά τα διάφορα έγγραφα που υποβλήθηκαν με τη γραπτή αγόρευση της Αναθέτουσας Αρχής και τα οποία δεν υπήρχαν στους διοικητικούς φακέλους που δόθηκαν για επιθεώρηση, και αυτά εφόσον αποτελούν έγγραφα του ουσιώδους χρόνου και όχι έγγραφα που συντάχθηκαν εκ των υστέρων, ως ιστορικά στοιχεία και πάλι λαμβάνονται υπόψη. Με τα έγγραφα αυτά στην ουσία επιβεβαιώνονται όσα καταγράφονται στα πρακτικά αποσφράγισης των προσφορών σχετικά με την αδυναμία του επιτυχόντα να υποβάλει το πακέτο της προσφοράς του, και όσα καταγράφονται στο σημείωμα του Γενικού Λογιστηρίου.

Με τις πιο πάνω διαπιστώσεις μας προχωρούμε να εξετάσουμε την ένσταση της Αναθέτουσας Αρχής για έλλειψη εννόμου συμφέροντος των Αιτητών ως αποκλεισθέντων, να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα της αποδοχής της προσφοράς του επιτυχόντα λόγω του αποκλεισμού τους.

Το ίδιο ζήτημα είχαμε την ευκαιρία να εξετάσουμε στα πλαίσια της Προσφυγής 6/2019. Παραθέτουμε το πιο κάτω απόσπασμα, το οποίο και σφραγίζει την τύχη της προδικαστικής ένστασης.

«Δεν διαφωνούμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι αποκλεισθείς προσφοροδότης νομιμοποιείται να αμφισβητήσει τη νομιμότητα του αποκλεισμού του και μόνο. Στην **Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών v. EL.NI.A. KOKKINOS LTD**, Αναθεωρητική Έφεση αρ. 105/2011, 3.2.2017 σε σχέση με το εν λόγω ζήτημα αναφέρονται τα πιο κάτω τα οποία και υιοθετούμε για τους σκοπούς της παρούσας:

«Αποτελεί πάγια νομολογιακή αρχή ότι προσφοροδότης ο οποίος δεν τηρεί με ακρίβεια τους όρους του διαγωνισμού αποκλείεται και δεν έχει έννομο συμφέρον ούτε να διεκδικήσει την προσφορά, ούτε να αμφισβητήσει την κατακύρωση της σε άλλο προσφοροδότη. Δηλαδή, αποκλεισθείς προσφοροδότης λόγω παραβίασης όρων διαγωνισμού μπορεί να προσβάλει μόνο τον δικό του αποκλεισμό και όχι κατά πόσον η προσφορά που εν τέλει επιλέγηκε πληρούσε ή όχι τους όρους του διαγωνισμού, (βλ **Tamassos Suppliers v. Δημοκρατίας (1992) 3 A.A.D. 60**, **Multiklima Malliotis Engineering Ltd v. Δημοκρατίας (2002) 3 A.A.D. 401** και **Minico House Ltd v. Δημοκρατίας (2011) 3 A.A.D. 104**). Εφόσον λοιπόν είχε κριθεί ότι η προσφορά της εφεσίβλητης παραβίαζε ουσιώδη όρο του διαγωνισμού, εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο θεώρησε ότι νομιμοποιείτο να εγείρει προς εξέταση ζητήματα που αφορούσαν το κατά πόσο η προσφορά του ΕΜ πληρούσε ή όχι τους όρους του διαγωνισμού, έστω και κατ'επίκληση του ισχυρισμού για άνιση μεταχείριση της.

Παρόμοιο θέμα εξετάστηκε στην υπόθεση **Δημοκρατία v. Μάριος Θεοχαρίδης Ατδ (2008) 3 A.A.D. 488**, όπου λέχθηκαν τα εξής (σελ. 493-494):

«Υπό τις περιστάσεις κρίνουμε ότι οι εφεσίβλητοι-αιτητές στην προσφυγή, αποκλείστηκαν νόμιμα και για καλό λόγο και κατά συνέπεια δεν νομιμοποιούνταν και δεν είχαν έννομο συμφέρον να προσβάλουν την κατακύρωση της προσφοράς στο ενδιαφερόμενο μέρος. Αυτή η κατάληξη μας είναι καθοριστική για την έκβαση της έφεσης, η οποία επιτυγχάνει, δεδομένου ότι το πρωτόδικο δικαστήριο κακώς επιλήφθηκε της προσφυγής των εφεσίβλητων εφόσον αυτοί δεν είχαν έννομο συμφέρον. Κατ'επέκταση δεν τίθεται ζήτημα εξέτασης του κατά πόσον η προσφορά του ενδιαφερομένου μέρους πληρούσε ή δεν πληρούσε τους όρους και προδιαγραφές του διαγωνισμού. Δεν τίθεται επίσης ζήτημα διαπίστωσης άνισης μεταχείρισης των αιτητών-εφεσιβλήτων σε σύγκριση με το ενδιαφερόμενο μέρος. Εφόσον οι εφεσίβλητοι δεν

έχουν έννομο συμφέρον στην παρούσα υπόθεση, δεν δικαιούνται να κινήσουν τη διαδικασία του δικαστικού ελέγχου».

*Με κάθε εκτίμηση όμως προς την Αναθέτουσα Αρχή τα αποφασισθέντα πιο πάνω δεν βρίσκουμε να εφαρμόζονται στην παρούσα υπόθεση. Το ζήτημα εδώ όπως τέθηκε από τους Αιτητές, προκύπτει άλλωστε και από τα γεγονότα τα οποία έχουμε παραθέσει, είναι διαφορετικό. Οι Αιτητές, εκείνο που αμφισβητούν και ζητούν όπως ελεγχθεί, είναι αν ο επιτυχών, ορθά κρίθηκε ως προσφοροδότης, και όχι αν η προσφορά του πληροί ή δεν πληροί τους όρους του διαγωνισμού. Με άλλα λόγια, εάν ο επιτυχών υπέβαλε εμπρόθεσμα την προσφορά του. Χωρίς να παραβλέπουμε τα αποφασισθέντα στην **Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών ν. ΕΛ.ΝΙ.Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ LTD** (πιο πάνω) και ότι η προθεσμία υποβολής προσφορών περιλαμβάνεται στους όρους του διαγωνισμού, κρίνουμε ότι αυτά δεν μπορούν παρά να διαβάζονται σε συνάρτηση με την βασική προϋπόθεση ότι ένας για να καταστεί προσφοροδότης, θα πρέπει να υποβάλει εμπρόθεσμα προσφορά. Διαφορετική αντίκρουση του όλου θέματος θα οδηγούσε σε καταστρατήγηση των αρχών που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς όπως είναι η αρχή της διαφάνειας, της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης, αρχών μέσω των οποίων διασφαλίζονται συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού».*

Με την απόρριψη της ένστασης της Αναθέτουσας Αρχής, αναφέεται προς εξέταση το ζήτημα κατά πόσο ο επιτυχών νόμιμα κρίθηκε προσφοροδότης. Αποδεχόμεστε ότι οι συνθήκες κάτω από τις οποίες υποβλήθηκε η προσφορά του επιτυχόντα είναι όπως αυτές δόθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή, και όχι όπως οι Αιτητές, κατά τρόπο γενικό καταγράφουν στη γραπτή τους αγόρευση. Άλλωστε στα πλαίσια της Προσφυγής 12/2020⁵, αφορά τον παρόντα διαγωνισμό, οι εκεί Αιτητές δεν αμφισβήτησαν ότι το σύστημα όταν και οι ίδιοι δοκίμασαν πριν την καταληκτική ώρα να ανεβάσουν το πακέτο της προσφοράς τους είχε πρόβλημα, αυτό άλλωστε προκύπτει και από τη σχετική αλληλογραφία και τα έγγραφα που τέθηκαν ενώπιον

---

⁵ NCR CYPRUS LTD & INTRASOFT INTERNATIONAL S.A. v. Τμήματος Φορολογίας

μας, και ότι κατέφυγαν και αυτοί στο Γενικό Λογιστήριο όπου παρέδωσαν το πακέτο της προσφοράς τους σε «USB», όπως ακριβώς σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή έπραξε και ο επιτυχών. Το γεγονός ότι αυτοί σε χρόνο πριν τις 12:00 τα μεσάνυχτα της 8.7.2019 υπέβαλαν ηλεκτρονικά το πακέτο της προσφοράς τους, δεν καταδεικνύει ότι επιλύθηκε το πρόβλημα και για τον επιτυχόντα από τη στιγμή που υπάρχουν στο σύστημα καταγραμμένες 53 ανεπιτυχείς προσπάθειες. Με δεδομένο, κι' αυτό στη βάση των προσπαθειών που έγιναν στο Γενικό Λογιστήριο για υποβολή του πακέτου της προσφοράς του επιτυχόντα πριν την καταληκτική ώρα, της δήλωσης του Διαχειριστή του συστήματος ότι υπήρχε πρόβλημα στο σύστημα, των συνεχών προσπαθειών του επιτυχόντα όπως αυτές βεβαιώνονται από τις καταγραφές στο σύστημα, και ανεξάρτητα ότι οι Αιτητές στην Προσφυγή 12/2020 πέτυχαν να ανεβάσουν το πακέτο της προσφοράς του, κρίνουμε ότι ορθά η προσφορά του επιτυχόντα έγινε αποδεκτή. Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι ενδεχόμενα το πρόβλημα να οφείλετο στον επιτυχόντα και όχι στο σύστημα, ανεξάρτητα από το ότι αυτός είναι εντελώς υποθετικός, με δεδομένο ότι το πρόβλημα παρουσιάστηκε από νωρίς και σε ακόμη ένα προσφέροντα καταδεικνύει ότι το πρόβλημα δεν μπορεί να οφείλεται στην πλευρά του επιτυχόντα. Ούτε το γεγονός και μόνο ότι το πακέτο της προσφοράς του επιτυχόντα δεν υποβλήθηκε ηλεκτρονικά οδηγεί άνευ ετέρου σε απόρριψη της προσφοράς του όπως ισχυρίζονται οι Αιτητές. Από τη στιγμή που στο ψηφιακό αποτύπωμα αποτυπώνεται το σύνολο της προσφοράς, η δε ταυτοποίηση του πακέτου της

προσφοράς διασφαλίζει ότι η προσφορά δεν έχει διαφοροποιηθεί δεν συμφωνούμε με τους Αιτητές ότι η προσφορά του επιτυχόντα έπρεπε να απορριφθεί. Άλλωστε ούτε οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι υπήρξε ενδεχόμενο διαφοροποίησης της προσφοράς του επιτυχόντα. Ό,τι τόνιζαν, είναι την παράτυπη υποβολή του πακέτου της προσφοράς, η οποία όμως υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης και του αποκλεισμού του ενδεχόμενου διαφοροποίησης της προσφοράς του επιτυχόντα οδηγεί τον συγκεκριμένο λόγο σε απόρριψη. Ούτε ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι ο Διαχειριστής του συστήματος δεν ενήργησε σύμφωνα με το έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁶ που ο ίδιος επικαλείται στο σημείωμα του ευσταθεί. Με το εν λόγω έγγραφο απλά δίδεται ενδεικτικά ένα είδος θεραπείας χωρίς να αποκλείεται η θεραπεία που ο Διαχειριστής υιοθέτησε και με την οποία διασφαλίζεται το αλλοίωτο της προσφοράς.

Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών για παράτυπο διορισμό των συμβούλων-εμπειρογνομόνων της Επιτροπής Αξιολόγησης για τον οποίο υπάρχει και πάλι ένσταση εξέτασης του από πλευράς Αναθέτουσας Αρχής λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος των Αιτητών, παρατηρούμε τα εξής.

---

⁶ Technical problems within the contracting authority's network, service disruptions and system failures may impede access to contract documents, or may disrupt the procurement process at a critical moment (e.g. during the transmission of requests for clarification or the corresponding answers, during receipt of tenders or requests to participate, or during auctions). Problems within the public or open network and problems specific to the device or the platform of the contracting authority should be distinguished: only in the latter case must the contracting authority remedy the failure by, for example extending the deadlines and providing the relevant information to all interested parties.

Στην **K.K. MEDICAL SPECIALIST S.A. v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Υγείας, Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών**, Υπόθ. αρ. 510/2012, ημερ. 18.3.2016 όπου εξετάστηκε ακριβώς το ίδιο ζήτημα αναφέρονται τα εξής:

«Ο ευπαίδευτος δικηγόρος των αιτητών, ισχυρίστηκε στο στάδιο των διευκρινίσεων, ότι θα πρέπει να προηγηθεί η εξέταση από το Δικαστήριο της νομιμότητας της απόφασης συγκρότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης, κατά της οποίας έβαλλε με σχετικό λόγο ακυρώσεως και μετά το ζήτημα του εννόμου συμφέροντος λόγω παράβασης ουσιωδών όρων του διαγωνισμού.

Η εξέταση του εννόμου συμφέροντος αποκλεισθέντος προσφοροδότη, λόγω μη πλήρωσης ουσιώδους όρου του διαγωνισμού, η οποία είναι φανερή ή εύκολα διαπιστώνεται από το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου, (όπως στην παρούσα υπόθεση) και αφορά τις διαγνωστικές διαδικασίες και τους τύπους που πρέπει να τηρηθούν βάσει του διαγωνισμού για την εγκυρότητα προσφοράς, προηγείται της εξέτασης οποιουδήποτε λόγου ακυρώσεως, ακόμα και λόγων ακύρωσης που αφορούν την σύνθεση και αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων που έλαβαν μέρος στην λήψη της διοικητικής πράξης.

*Νοείται ότι η απόφαση του διοικητικού οργάνου, θα πρέπει να αφορά τις προϋποθέσεις εγκυρότητας προσφοράς, τους τύπους δηλαδή που τάσσονται και με τους οποίους ο κάθε προσφέρων πρέπει να συμμορφωθεί και δεν αποτελεί προϊόν αξιολόγησης και απόφασης, κατά διακριτική ευχέρεια αξιολογούντος οργάνου, ως προς την επάρκεια, τις δυνατότητες και άλλα θέματα αξιολόγησης και τεχνικής κρίσης σε σχέση με το προσφερόμενο προϊόν, ανέλεγκτα ουσιαστικά από το διοικητικό δικαστήριο, και η οποία αμφισβητείται από τον αιτητή στην προσφυγή του ως προς τη νομιμότητά της, (δεν είναι δηλαδή παραδεκτή). Σε σχέση με το θέμα αυτό, εκτός από την απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, **Δημοκρατία v. Α. Κ. Χατζηιωάννου** (ανωτέρω), από την οποία παρέθεσα σχετικό απόσπασμα ανωτέρω, παραθέτω επίσης σχετικό απόσπασμα από το σύγγραμμα του **Δ.Γ. Ράικου «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων»**, σελίδες 195 -196, όπου γίνεται και παραπομπή σε αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας:*

«Η αρχή της τυπικότητας στους δημόσιους διαγωνισμούς.

Σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας, που αφορά όλες τις διαγωνιστικές διαδικασίες για τις δημόσιες συμβάσεις και όχι μόνο για τις διοικητικές, η αναθέτουσα αρχή, θεσπίζοντας τους όρους της

διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού.

Με βάση την αρχή της τυπικότητας της διαγνωστικής διαδικασίας, όλες οι διατάξεις της διακήρυξης, που αφορούν τους τύπους που πρέπει να τηρηθούν κατά τη διαδικασία αυτή, καθιερώνουν ουσιώδεις όρους (τύπους) με εξαίρεση εκείνους για τους οποίους προκύπτει το αντίθετο, η δε παράβαση αυτών συνεπάγεται το απαράδεκτο της προσφοράς που υποβλήθηκε από τον υποψήφιο.

.....
 Ο αποκλεισμός του υποψήφιου, η προσφορά του οποίου δεν είναι σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης δεν καταλείπεται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, η οποία υποχρεούται να προβεί στην έκδοση της σχετικής πράξης αποκλεισμού. Επομένως, δεν μπορούν να προβληθούν βάσιμα λόγοι ότι ο αποκλεισμός του υποψηφίου από τον διαγωνισμό στην περίπτωση αυτή έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της αναλογικότητας, ή έγινε καθ' υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας και κατά κατάχρηση εξουσίας των οργάνων του διαγωνισμού.

Μάλιστα, στην περίπτωση που η προσβαλλόμενη πράξη εκδίδεται κατά δεσμία αρμοδιότητα, - όπως η προαναφερόμενη -, εάν ο ακυρωτικός δικαστής, ενόψει και του μη αμφισβητούμενου πραγματικού της συγκεκριμένης υπόθεσης, κρίνει ότι, από πλευράς εσωτερικής νομιμότητας, η πράξη αυτή βάλλεται αβασίμως, ότι δηλαδή ο νόμος δεν επιτρέπει την έκδοση της πράξης με το περιεχόμενο που αξιώνει ο αιτών, τότε, και εφόσον δεν πρόκειται για περίπτωση ανυπόστατης πράξης, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση τυπικών λόγων, όπως είναι οι λόγοι περί αναρμοδιότητας, μη νομίμου συγκρότησης ή κακής σύνθεσης γνωμοδοτήσαντος συλλογικού οργάνου. Τούτο δε διότι το διοικητικό όργανο, ακόμη και αν δεν είχε συντελεσθεί η προβαλλόμενη παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, όφειλε να εκδώσει την πράξη με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο. (ΣτΕ 667/2011, 4231/2000, 530/2003, 2916/2007, 425/2010)».

Στην πιο πάνω υπόθεση βέβαια οι Αιτητές παρέδωσαν δείγματα για το αντικείμενο του διαγωνισμού κατά τρόπο εντελώς διαφορετικό από ότι οι όροι του διαγωνισμού

απαιτούσαν, οπότε η προσφορά τους αποκλείστηκε κατά δέσμια αρμοδιότητα. Εκεί καθώς κρίθηκε τυχόν εξέταση του ζητήματος της σύνθεσης της Επιτροπής Αξιολόγησης ήταν αλυσιτελής, πράγμα όμως που δεν συμβαίνει εδώ.

Στην παρούσα περίπτωση τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά. Όπως προκύπτει από την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης η προσφορά των Αιτητών αποκλείστηκε μετά από αξιολόγηση ως προς την επάρκειά της. Όπως η ίδια η Επιτροπή Αξιολόγησης καταγράφει «*Ως σημαντικές αποκλίσεις κρίνονται αυτές οι οποίες επηρεάζουν το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης (Contract Scope), επηρεάζουν την ποιότητα εκτέλεσης του έργου, περιορίζουν τα δικαιώματα της Αναθέτουσας Αρχής, περιορίζουν τις υποχρεώσεις του Ανάδοχου και παραβιάζουν την αρχή της ίσης μεταχείρισης των ΟΦ (βλέπε σημείο 3 της παραγράφου 3.2 των Εγγράφων του Διαγωνισμού – «PART A: INSTRUCTIONS TO PREQUALIFIED ECONOMIC OPERATORS»)*».

Ενόψει της πιο πάνω καταγραφής της Επιτροπής Αξιολόγησης και με δεδομένο ότι η σύνθεση διοικητικού οργάνου εξετάζεται ακόμη και αυτεπάγγελα ως ζήτημα δημόσιας τάξης (βλ. *Συνδ. Ασφ. Εταιρειών Κύπρου ν. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού* (2002) 3 ΑΑΔ 314, *Sigma Radio T.V. Ltd ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου* (2005) 3 ΑΑΔ 130,) προχωρούμε να εξετάσουμε τον ισχυρισμό σε σχέση με παράτυπο διορισμό των ιδιωτών συμβούλων και

συνακόλουθα παράνομη συμμετοχή τους στη διαδικασία αξιολόγησης της προσφοράς.

Σύμφωνα με τα έγγραφα τα οποία έχουν τεθεί ενώπιον μας τόσο ο οίκος PD όσο και ο κος Γ. Παναγίδης έχουν υπογράψει συμφωνία για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Τμήμα Φορολογίας. Συγκεκριμένα η συμφωνία με τον κο Γ. Παναγίδη ημερ. 2.4.2019 έγινε με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών και προβλέπει μεταξύ άλλων ότι μεταξύ των εργασιών του εν λόγω εμπειρογνώμονα, είναι η συνεργασία του με την Επιτροπή Αξιολόγησης των προσφορών που αφορούν στο διαγωνισμό για την εφαρμογή του Νέου Συστήματος Διαχείρισης Φόρων (ΝΣΔΦ), πρόκειται για τον παρόντα διαγωνισμό, ως και οποιεσδήποτε άλλες εργασίες αφορούν στην υλοποίηση, εφαρμογή και λειτουργία του συστήματος.

Σ' ότι αφορά τον οίκο PD αυτός, καθώς ανέφερε η Αναθέτουσα Αρχή και δεν αμφισβητήθηκε, ήταν Σύμβουλος του Τμήματος Φορολογίας από το 2016. Από δε τον Ιούλιο του 2019 παρέχει στο Τμήμα υπηρεσίες στη βάση συμφωνίας. Συνεπώς οι δύο αυτοί Ιδιώτες Σύμβουλοι είχαν δεσμευτεί να προσφέρουν υπηρεσίες στο Τμήμα Φορολογίας. Το παράπονο βέβαια των Αιτητών είναι ότι δεν υπάρχει έγγραφο διορισμού των ιδιωτών συμβούλων ούτε οποιοδήποτε στοιχείο ότι αυτοί διορίστηκαν ως ad hoc Τεχνική Επιτροπή στη βάση του Καν. 20(1)(2) της ΚΔΠ 201/2007 ή από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Σχετικοί με το ζήτημα της σύνθεσης της Επιτροπής Αξιολόγησης στη διαδικασία αξιολόγησης προσφορών είναι οι Κανονισμοί 9, 20 και 21(1) των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικών) Κανονισμών του 2007, ΚΔΠ 201/2007 από τους οποίους και παραθέτουμε ότι εδώ ενδιαφέρει.

«9.-(1) Εκτός όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 31, των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 84, του Τμήματος 1 του Κεφαλαίου VII του Μέρους II και του Παραρτήματος ΙΙΒ του Νόμου και όπου η σύμβαση αφορά έργο ή σχέδιο για το οποίο διορίστηκε Διαχειριστική Επιτροπή από το Υπουργικό Συμβούλιο, η μελέτη και αξιολόγηση των προσφορών ανατίθεται σε τριμελή τουλάχιστον μόνιμη ή προσωρινή για συγκεκριμένο διαγωνισμό Επιτροπή Αξιολόγησης που διορίζεται, πριν την υποβολή των προσφορών, από τον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής ή από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του.

(2) Η Επιτροπή Αξιολόγησης, όταν πρόκειται για διαγωνισμό η εκτιμώμενη αξία του οποίου –

(α) Δεν υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο (3) του Κανονισμού 3, αποστέλλει την απόφασή της, για ανάθεση της σύμβασης ή για ακύρωση του διαγωνισμού, στον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής για επικύρωση·

(β) υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο (3) του Κανονισμού 3, υποβάλλει τις εισηγήσεις της μέσω του προϊσταμένου της αναθέτουσας αρχής ή του αντιπροσώπου του, ανάλογα με την περίπτωση, στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών.

[...]

(4) Στις περιπτώσεις που η αξιολόγηση προσφορών ανατίθεται σε ιδιώτες συμβούλους ή σε μελετητές, η Επιτροπή Αξιολόγησης ελέγχει την έκθεση αξιολόγησης των ιδιωτών συμβούλων ή μελετητών ως προς την ορθότητά της σε σχέση με τα έγγραφα του διαγωνισμού και τις προσφορές που λήφθηκαν και προβαίνει στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο (2), υποπαράγραφος (α) ή (β), ανάλογα με την περίπτωση.

[...]

20.-(1) Τα Συμβούλια Προσφορών δύνανται να συστήνουν *ad-hoc*, τριμελείς τουλάχιστον, τεχνικές επιτροπές για μελέτη αξιολογήσεων, συμμετοχή εμπειρογνομόνων και άλλων ειδικών. διεξαγωγή ειδικών ερευνών και υποβολή εκθέσεων σε εξειδικευμένα τεχνικά θέματα.

[...]

(4) Τα Συμβούλια Προσφορών, οι Επιτροπές Αξιολόγησης και οι Διαχειριστικές Επιτροπές έχουν εξουσία να καλούν στις συνεδρίες τους οποιουσδήποτε κρίνουν σκόπιμο για παροχή συμβουλών ή επεξηγήσεων σε θέματα της ειδικότητάς τους, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την ορθή λήψη των αποφάσεών τους.

Τμήμα 8 – Γενικές Διατάξεις

21.-(1) Πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους ο Πρόεδρος, ο αντιπρόσωπός του, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος και τα μέλη όλων των Συμβουλίων και Επιτροπών που συστήνονται με βάση τους παρόντες Κανονισμούς, καθώς επίσης και οι ιδιώτες σύμβουλοι ή μελετητές στους οποίους ανατίθεται η αξιολόγηση προσφορών, υπογράφουν δήλωση ότι θα εκτελούν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία και αμεροληψία, χωρίς φόβο ή εύνοια και θα τηρούν απόλυτη εχεμύθεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους».

Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή στην παρούσα περίπτωση εφαρμογής τυγχάνει το άρθρο 20(4), καθώς οι ιδιώτες σύμβουλοι κλήθηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης για να τη συμβουλέψουν.

Έχουμε ήδη αναφερθεί στη σχέση των ιδιωτών συμβούλων με το Τμήμα Φορολογίας. Καθώς προκύπτει από το διοικητικό φάκελο η τετραμελής Επιτροπή Αξιολόγησης στην πρώτη συνεδρίαση της στις 2.8.2019 «αποφάσισε όπως ζητήσει παροχή συμβουλών σε εξειδικευμένα θέματα της αξιολόγησης». Από τον οίκο PD

στη συνέχεια ζητήθηκε από τον Προϊστάμενο της Αναθέτουσας Αρχής να καθορίσει τα πρόσωπα από τα οποία στα πλαίσια της διαδικασίας αξιολόγησης θα απευθύνετο η Επιτροπή Αξιολόγησης για συμβουλευτικές υπηρεσίες. Οι προταθέντες υπέγραψαν και τις απαιτούμενες δηλώσεις σύμφωνα με τον Καν. 21(1) πιο πάνω. Στις 8.8.2019 το μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης Ν. Παύλου απέστειλε στον οίκο PD επιστολή σε σχέση με τις υπηρεσίες που ζητούσαν από αυτούς κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης. Εάν η Επιτροπή Αξιολόγησης θεωρούσε ότι θα έπρεπε να ζητήσει την εμπειρογνωμοσύνη άλλων ειδικών θα μπορούσε να το πράξει. Επέλεξε όμως να αποταθεί στους εμπειρογνώμονες με τους οποίους υπήρχε συνεργασία με την Αναθέτουσα Αρχή. Το γεγονός ότι οι προταθέντες υπέγραψαν τις δηλώσεις σύμφωνα με τον Καν. 21(1) πιο πάνω, δεν τους καθιστά «ad hoc Τεχνική Επιτροπή». Μελέτη των πρακτικών των συνεδριών της Επιτροπής Αξιολόγησης καταδεικνύει ότι οι ιδιώτες σύμβουλοι οι οποίοι κλήθηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης αφού συζητούσαν τα ζητήματα για τα οποία τους είχε ζητηθεί η εμπειρογνωμοσύνη τους αποχωρούσαν. Δεν ήσαν οι Σύμβουλοι «ad hoc τεχνική επιτροπή» ώστε να απαιτείται διορισμός τους από το Συμβούλιο Προσφορών. Ήσαν σύμβουλοι στη βάση σύμβασης με το Τμήμα Φορολογίας τους οποίους η Επιτροπή Αξιολόγησης έκρινε ότι έπρεπε να συμβουλευτεί επί τεχνικών ζητημάτων. Το γεγονός ότι οι σύμβουλοι αυτοί υπέβαλαν γραπτές εκθέσεις και/ή διατύπωσαν τις θέσεις τους γραπτώς αφού μελέτησαν τα τεχνικά μέρη των προσφορών για τα οποία ζητείτο η εμπειρογνωμοσύνη τους δεν τους καθιστά «ad hoc επιτροπή» ώστε να απαιτείται

διορισμός τους από το Συμβούλιο Προσφορών. Ούτε ο διαγωνισμός είναι ένας απλός διαγωνισμός ώστε οι Σύμβουλοι να παραστούν σε μια συνεδρία να τους τεθούν ερωτήσεις και να αποχωρήσουν. Καθώς προκύπτει από τους όρους του διαγωνισμού αλλά και το τεχνικό μέρος των προσφορών για τη διατύπωση γνώμης σε σχέση με το τεχνικό μέρος απαιτείτο μελέτη και καταγραφή των θέσεων των Συμβούλων. Συνεπώς ούτε αυτός ο ισχυρισμός των Αιτητών ευσταθεί.

Στην *Ράφτης ν. Δημοκρατίας κ.ά.* (2002) 3 ΑΑΔ 345 σε σχέση με το ζήτημα των πρακτικών για τα οποία υπάρχει ισχυρισμός ότι τα τηρηθέντα δεν ικανοποιούν αναφέρονται τα εξής:

«[...] Έχει νομολογηθεί ότι τα συλλογικά όργανα πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και να τηρούν πρακτικά των συνεδριάσεων τους (*HjiLouca v. Republic* (1969) 3 C.L.R. 570, *Carayiannis v. Republic* (1969) 3 C.L.R. 34, *Medcon Construction and Others v. Republic* (1968) 3 C.L.R. 535, *Michael v. Republic* (1972) 3 C.L.R. 206, *Kyprianou and Others v. Republic* (No. 2) (1975) 3 C.L.R. 187, *Ellinas v. Republic* (1975) 3 C.L.R. 248, *Ioannou v. Republic* (1977) 3 C.L.R. 61, *Eleftheriou and Others v. Central Bank* (1980) 3 C.L.R. 85). Ωστόσο αποτελεί καλώς θεμελιωμένη αρχή του διοικητικού δικαίου ότι στην απουσία νομοθετικής διάταξης που να ρυθμίζει το θέμα, η μη τήρηση πρακτικών από το συλλογικό όργανο δεν καθιστά, αφ' εαυτής, άκυρη την συγκεκριμένη διοικητική πράξη, εκτός αν η απουσία πρακτικών ή η ασάφεια τους τείνει να στερήσει την πράξη της δέουσας αιτιολογίας (Κυριακόπουλος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, Τόμος 2, σελ. 26, Στασινόπουλος, *Δίκαιο των Διοικητικών Πράξεων* (1951) σελ. 223, *HjiLouca* (πιο πάνω) στη σελ. 574, *Kyprianou* (πιο πάνω) στις σελ. 193 και 194, και *Ellinas v. Republic* (1975) 3 C.L.R. 248, 253, 254).

[...]

[...] Η υποχρέωση των συλλογικών οργάνων εξαντλείται με την τήρηση πρακτικών τα οποία δίνουν μια πλήρη και καθαρή εικόνα των όσων έχουν λάβει χώραν ενώπιον του συλλογικού οργάνου. [...]».

Η μη καταγραφή των απόψεων είτε των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης είτε των συμβούλων στα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης από τη στιγμή που στην Έκθεση Αξιολόγησης καταγράφονται όλες οι ενέργειες, παρατηρήσεις και σχόλια τους σε σχέση με τις προσφορές δεν τίθεται ζήτημα μη τήρησης πρακτικών. Συνεπώς ούτε ο ισχυρισμός αυτός των Αιτητών ευσταθεί σε σχέση με τα πρακτικά.

Τέλος σε σχέση με τον αποκλεισμό της προσφοράς των Αιτητών δύο είναι τα ζητήματα που πρέπει να εξεταστούν. Πρώτο κατά πόσο στη βάση των εγγράφων του διαγωνισμού παρείχεται δυνατότητα στην Αναθέτουσα Αρχή αποκλεισμού των Αιτητών πριν τη βαθμολόγηση του τεχνικού μέρους και δεύτερο εάν δικαιολογείται ο αποκλεισμός τους.

Οι όροι του διαγωνισμού σε σχέση με το υπό εξέταση ζήτημα στους οποίους τα μέρη αλλά και η Επιτροπή Αξιολόγησης στήριζαν τη θέση τους έχουν ως πιο κάτω:

«3.2 General principles

[...]

- 4. Tenders which the Competent Body judges to be vague and impossible to evaluate or contain terms which are contrary to the contents of the Tender Documents and/or conditional terms, shall be designated as inadmissible and shall be rejected.*

[...]

8.3.1 Contents of «Technical Part» Sub-folder

The “Technical Part” sub-folder comprises of all documents designated in Form 11 “Tender Submission Checklist”, duly completed. Please note that, apart from the signed documents, the rest of the documents to be submitted should be in a format permitting copying and searching its content.

The “Technical Part” shall be comprised of the following folders:

1. *“TENDER GUARANTEE”, which shall contain the “Tender Guarantee”, in accordance with the Template “Form 1” given in the attached Appendix to the Tender Documents.*
2. *“TECHNICAL OFFER”, which shall contain the “Tender Offer”, in accordance with the Template “Form 2” given in the attached Appendix to the Tender Documents.*
3. *“SECTION A – PROPOSED SOLUTION”, which shall contain the following sub-folders: “DESCRIPTION OF THE PROPOSED SOLUTION”, “TECHNICAL OFFER EVALUATION FORMS” and “TECHNICAL SUPPORTING DOCUMENTS”.*

- ***Description of the Proposed Solution***

The Tenderer shall provide a short description of the proposed solution in relation to the high level CA’s requirements. More specifically the Tenderer shall include the following:

- i. A short description of the software products to be used and how they will interact with each other, in accordance with the Template (Form 14) given in the attached Appendix to the Tender Documents.*
- ii. A schematic diagram of the proposed solution showing the products to be used together with their interconnections*
- iii. A table for each product listing its components / subsystems / modules along with a short description of their functionalities and characteristics, in accordance with the Template (Form 15) given in the attached Appendix to the Tender Documents*

- iv. *A schematic diagram for each product showing its components / subsystems / modules / and their interconnections.*
  - v. *Information supporting the EO's self-assessment in Form 7A and Form 7B.*
- ***Technical Offer Evaluation Forms (Form 7A & Form 7B)***

The Tenderers must respond to Form 7A and Form 7B by filling in the "Self-Assessment" columns. In the "EO-Response" the EOs have to select according to their opinion, the most appropriate response from the drop-down list. For the meaning of each response the EOs need to consult the "Configuration Data" worksheet where they can find the explanation of each mark by Evaluation Area. In the "Link to Technical Offer" the EOs have to input a specific reference (e.g. page number, section) to an official document (e.g. System Manual / White Paper) that substantiates their input in column "EO-Response". This document should be included in "Technical supporting documents" of the Technical Offer. In the column "EO Remarks", EOs can mention any remarks or any additional information that should be taken into account by the CA during evaluation. This information should be included in the folder "v. Information supporting the EO's self-assessment in Form 7A and Form 7B" with "Description of the Proposed Solution".

It is noted that the EOs Self-assessment is not in any way binding for the CA. The CA will review and evaluate each response, based on the material referenced by the EOs in column "Link to Technical Offer" and mark accordingly in the column "CA-Rating" with an explanatory comment in column "CA Remarks". The CA-Assessment may coincide with the EOs Self-Assessment or be different.

- ***Technical supporting documents***

The EO must include in the Technical Offer any technical supporting documents (e.g. System manual/white paper) explaining and justifying the description of the Proposed solution as well as the responses provided within Form 7A and Form 7B.

[...]

9.2 Technical Part Evaluation

1. *After the opening of the “Technical Part” Sub-folder, the Competent Body shall verify the fulfilment of the “Tender Guarantee” which has been submitted.*
2. *If the verification procedure establishes that there are Tenders which do not meet the requirements or the disqualification reasons of paragraph 6.2(1)(a) and (c)-(i) of the Prequalification Documents are valid, and having considered any actions that have been declared pursuant to paragraph 6.2(4), the Contracting Authority considers such Tenders as inadmissible, their Technical Offers shall not be evaluated and their Financial Offers is not opened. Tender Guarantees shall be returned by the Contracting Authority to the Tenderers after signature of the Contract. Such Tenders shall be rejected by the Contracting Authority, through its Competent Body.*
3. *The Competent Body shall proceed with the evaluation of the Technical Offers submitted in order to establish their completeness and determine whether or not they meet the requirements and specifications of the Contract Scope. Any Offers which it deems should be rejected, detailing for each one of them the exact grounds for rejection.*
4. *Technical offers are evaluated in accordance with the methodology of Form 6A 6B. On that basis the Tenders will obtain the final technical evaluation mark (T).*
5. *The final Technical Offer evaluation mark (T) will be entered in a special form by the Competent Body, with adequate justification of the mark.*
6. *With the completion of the above-mentioned evaluation stages, the Award Competent Body, shall decide to reject or not the tenders. The tenders that have not been rejected from the Award Competent Body, shall proceed to the opening of their Financial Offer Sub-section».*

Στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης η Γενική Αξιολόγηση της Τεχνικής προσφοράς των Αιτητών η οποία καταλαμβάνει 20 σελίδες καταγράφονται μεταξύ άλλων τα εξής:

«2.7. Γενική Αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς του Οικονομικού Φορέα Α/Α 4 – NewCytech Business Solutions Ltd

2.7.1. Έλεγχος Ορθότητας και Πληρότητας της «Εγγύησης Συμμετοχής»

Η εγγύηση συμμετοχής που κατατέθηκε από τον ΟΦ Α/Α 4 – NewCytech Business Solutions Ltd ικανοποιεί όλους τους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού που σχετίζονται με την «Εγγύηση Συμμετοχής» (βλ. παραγράφους 6.2, 8.3.1 σημείο 1 και 9.2 σημείο 1 των εγγράφων του διαγωνισμού).

2.7.2 Έλεγχος Απαιτήσεων συμμετοχής στο στάδιο ανάθεσης του διαγωνισμού

Κατά τον έλεγχο Απαιτήσεων συμμετοχής στο στάδιο ανάθεσης του διαγωνισμού ο ΟΦ Α/Α 4 - NewCytech Business Solutions Ltd ικανοποιεί όλους τους όρους όπως αυτοί περιγράφονται στις παραγράφους 6.1 & 9.2 σημείο 2 των εγγράφων του διαγωνισμού.

2.7.3 Έλεγχος Πληρότητας και Απαιτήσεων των τεχνικών προσφορών

8.3.1 & 9.2 σημείο 3 των εγγράφων του διαγωνισμού, έντυπο 6Α (Form 6A) και «Instructions» του εντύπου 7Α (Form 7A)

2.7.3.1. Περιεχόμενα φακέλου «Τεχνικού Μέρους» (Contents of «Technical Part» Sub-folder)

1. ΕΓΓΥΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (TENDER GUARANTEE) – Παράγραφος 8.3.1 σημείο 1

Παρακαλώ όπως δείτε το σημείο 2.7.1 της Έκθεσης αξιολόγησης.

2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ (TECHNICAL OFFER) – Παράγραφος 8.3.1 σημείο 2

Το έντυπο 2 (Form 2) που υποβλήθηκε από τον ΟΦ Α/Α 4 – NewCytech Business Solutions Ltd ικανοποιεί όλους τους όρους που περιγράφονται στην παράγραφο 8.3.1 σημείο 2 των εγγράφων του διαγωνισμού.

3. ΤΜΗΜΑ Α – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ (SECTION A – PROPOSED SOLUTIONS) – Παράγραφος 8.3.1 σημείο 3

I. Περιγραφή της Προτεινόμενης Λύσης (Description of the Proposed Solution)

Ο ΟΦ Α/Α 4 – NewCytech Business Solutions Ltd όσον αφορά στο σημείο «v. *Information supporting the EO's self-assessment in Form 7A and Form 7B*», για το έντυπο 7B, υπέβαλε μία σειρά από υποστηρικτικά έγγραφα, ένα για κάθε περιοχή προδιαγραφών, με τα ακρωνύμια *FR-XXX, WFR-XXX, CF-XXX*.

Σε κάθε ένα από τα έγγραφα αυτά, επεξηγεί τον τρόπο με τον οποίο υλοποιούνται οι προδιαγραφές της αντίστοιχης περιοχής (*module*). Η ΕΑ διαπίστωσε ότι για κάποιες από τις προδιαγραφές η επεξήγηση είναι μόνο περιγραφική **χωρίς να επιβεβαιώνει την προτεινόμενη λύση** και για κάποιες άλλες περιλαμβάνει λήψεις («*screen shots*») από την προτεινόμενη λύση. Οι εν λόγω λήψεις στην πλειονότητά τους είναι περικομμένες («*cropped*»), χωρίς να **επιβεβαιώνουν** βάσει των ζητούμενων προδιαγραφών την πλήρη λειτουργικότητα που απεικονίζει η λήψη, όπως επίσης και αν αυτή αφορά το σύστημα διαδικτυακής πύλης (*Web Portal*) ή το σύστημα διαχείρισης (*Backend Administration System*) της προτεινόμενης λύσης.

Ο ΟΦ Α/Α 4 – NewCytech Business Solutions Ltd έχει επίσης περιλάβει το έγγραφο «*C@TS Solution Overview_Final*» το οποίο αποτελεί μία παρουσίαση της προτεινόμενης λύσης σε μορφή *PowerPoint*. Η παρουσίαση είναι περιγραφική και περιλαμβάνει (*screenshots*) της προτεινόμενης λύσης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, για την κάθε προδιαγραφή ή αναφορά του οικονομικού φορέα στο εν λόγω έγγραφο γίνεται γενικά σε ολόκληρο το έγγραφο και δεν υποδεικνύεται συγκεκριμένη **σελίδα/παράγραφος/τιμήμα** όπως απαιτείτο από τους όρους του διαγωνισμού στην παράγραφο 8.3.1 σημείο 3 των εγγράφων του διαγωνισμού «*PART A: INSTRUCTIONS TO PREQUALIFIED ECONOMIC OPERATORS*».

Σημειώνεται ότι σε σχέση με τις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν από την ΕΑ, ο οικονομικός φορέας ακολούθησε την πρακτική να κάνει αναφορά/παραπομπή σε απαντήσεις του σε άλλες προδιαγραφές της προτεινόμενης λύσης.

Βάσει των πιο πάνω, η ΕΑ εντόπισε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σημεία στα οποία τα υποστηρικτικά έγγραφα τα οποία υπέβαλε ο εν λόγω ΟΦ και αδυνατούν να επεξηγήσουν και να επιβεβαιώσουν την προτεινόμενη λύση:

- Στην υποχρεωτική προδιαγραφή «1.1.4.5.2. *Support the creation of letters based on predefined templates relating to the statuses of the*

*legal case with the capability for the user to adjust the contents before sending the letters» της περιοχής αξιολόγησης αριθμός 1 «Evaluation Area 1: Functional Requirements»: ΟΦ Α/Α 4 – NewCytech Ltd, απαντά ότι υποστηρίζει ήδη την εν λόγω προδιαγραφή με παραμετροποίηση του βασικού συστήματος (core system) (βλέπε **Εικόνα 19**). Η ΕΑ σημειώνει ότι η απάντηση του οικονομικού φορέα δεν παρουσιάζει με συγκεκριμένο τρόπο και ούτε επιβεβαιώνει την ύπαρξη των υλοποιημένων λειτουργιών της συγκεκριμένης προδιαγραφής της προτεινόμενης λύσης.*

[...]

*Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η ΕΑ συγκεκριμένα ότι για την περιοχή των πληρωμών (payments) μέσω του συστήματος διαδικτυακής πύλης (Web Portal) **δεν υπάρχει καμία πληροφορία σε κανένα έγγραφο που να επιβεβαιώνει τις απαντήσεις του ΟΦ για την εν λόγω περιοχή.***

*Η ΕΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία αξιολόγησης όπως αυτή περιγράφεται στη παράγραφο 2.2 και βάσει των πιο πάνω, **δεν αποδέχεται τα εν λόγω υποστηρικτικά έγγραφα για σκοπούς αξιολόγησης καθώς είναι ελλιπή, εν μέρει αόριστα και δεν επεξηγούν και ούτε επιβεβαιώνουν τις απαντήσεις του στο σύνολο των προδιαγραφών της προτεινόμενης λύσης.***

4. Τμήμα Β – Προσέγγιση Οργάνωσης Έργου (Section B – Project Organization Approach) – Παράγραφος 8.3.1 σημείο 4

I. Διαχείριση Έργου (Project Management)

- Προσέγγιση του έργου

Ο εν λόγω ΟΦ, στη προσέγγισή του θεωρεί ότι όλα τα είδη φόρων (tax types) είναι της ίδιας πολυπλοκότητας και προβλέπει ότι θα χρειαστούν μόνο 5 μέρες παραμετροποίησης για την υλοποίηση του κάθε ενός.

*Η ΕΑ κρίνει ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση, σε συνδυασμό με τις ελλείψεις που εντόπισε στις απαντήσεις του εν λόγω ΟΦ στις προδιαγραφές της προτεινόμενης λύσης, που περιγράφονται στο σημείο 3 της παραγράφου 2.7.3.1, **δεν είναι εφικτή.***

- Δομή και Προσόντα Ομάδας

Σύμφωνα με το σημείο 4 b) iii «*The CVs (Form 4) of all personnel included in the proposed Project Team except of those of the Key Experts, which were included in Stage A (Prequalification Stage) of the Restricted Tender Procedure.*» της παραγράφου 8.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού «*PART A: INSTRUCTIONS TO PREQUALIFIED ECONOMIC OPERATORS*», οι ΟΦ θα **πρέπει** να είχαν υποβάλει τα **έντυπα 4 (Form 4) όλου** του προσωπικού που προτείνεται στο **έντυπο 3 (Form 3)**.

Η ΕΑ εντόπισε ότι ο εν λόγω ΟΦ δήλωσε στο **έντυπο 3 (Form 3)** προσωπικό χωρίς να καθορίσει συγκεκριμένα ποια είναι αυτά τα άτομα (βλέπε **Εικόνα 33**) και δεν υπέβαλε τα έντυπα 4 (Form 4) για αυτό το προσωπικό. Οι συγκεκριμένοι ρόλοι για τους οποίους ο ΟΦ δεν καθόρισε συγκεκριμένα άτομα που θα τους αναλάβουν, φαίνεται να αποτελούν πολύ σημαντικό κομμάτι του έργου, σύμφωνα με τις ανθρωποημέρες, που προβλέπεται από τον ΟΦ να εργάζονται στο έργο. Για παράδειγμα δηλώνει στο **έντυπο 3 (Form 3)** 5500 ανθρωποημέρες για «*Programmers & Developers*» (εκτιμάται από ΟΦ στα 10 άτομα) χωρίς να καθορίζει αυτά τα άτομα και **χωρίς να υποβάλει τα σχετικά έντυπα 4 (Form 4)**. Επίσης το ίδιο συμβαίνει με τους ρόλους των «*Business Analysts*», «*Lead Quality Assurance*», «*Quality Assurance/Testers*», «*Junior Testers*» και «*Trainers*». **Οι συγκεκριμένες αποκλίσεις είναι πολύ σημαντικές και είναι αντίθετες με τους όρους του διαγωνισμού.**

[...]

- Βασικοί Εμπειρογνώμονες

Η ΕΑ σημειώνει ότι ο υπεύθυνος έργου «*KE 1: Project Manager*» κ. *Eduard Seewald* δηλώνεται από τον ΟΦ ότι θα εργαστεί συνολικά στο έργο για 350 ανθρωποημέρες.

Η συμμετοχή του υπεύθυνου έργου κρίνεται από την ΕΑ **ως μη ικανοποιητική** για ένα έργο με **συνολική διάρκεια 36 μήνες** (περίπου 850 ανθρωποημέρες). Η ΕΑ κρίνει σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου, ότι ο υπεύθυνος έργου θα πρέπει να συμμετέχει σε **όλη τη διάρκεια του έργου**.

Προσεκτική εξέταση των όρων που έχουμε παραθέσει πιο πάνω φανερώνει ότι ορθά η Επιτροπή Αξιολόγησης θεώρησε ότι ο όρος 9.2.3 του Μέρους Α της παρείχε

δυνατότητα αποκλεισμού προσφοράς πριν από τη βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών, νοούμενου πάντοτε ότι αυτές δεν ανταποκρίνονται από άποψης πληρότητας και συμβατότητας με τους όρους του διαγωνισμού. Δεν συμφωνούμε με τη θέση των Αιτητών ότι η προβλεπόμενη από τον όρο 9.2.3 του Μέρους Α πιο πάνω αξιολόγηση απλά αποσκοπούσε στο να διαπιστωθεί εάν οι προσφορές ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του αντικειμένου της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το περιεχόμενο όσων υποβάλλονται για ικανοποίηση των απαιτήσεων. Ούτε το γράμμα ούτε το πνεύμα του όρου 9.2 του Μέρους Α υποστηρίζει την ερμηνεία που δίδουν οι Αιτητές στον όρο 9.2.3 του Μέρους Α. Το λεκτικό των όρων 9.2 των παραγράφων 1, 3 και 6 πιο πάνω συνηγορούν υπέρ της θέσης της Αναθέτουσας Αρχής. Εάν η θέση των Αιτητών ήταν ορθή τότε θα ήταν χωρίς νόημα και η εξέταση του περιεχομένου της «Εγγύησης Συμμετοχής» και των απαιτήσεων των άρθρων 6.2.1 και 9.2 πιο πάνω των εγγράφων του διαγωνισμού.

Σ' ότι αφορά τον όρο 9.2.6 πιο πάνω στον οποίο οι Αιτητές αναφέρθηκαν αυτός αναφέρεται στο στάδιο κατά το οποίο το Συμβούλιο Προσφορών εξετάζει τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης για αποκλεισμό ή όχι προσφοροδότη, και αποφασίζει εάν συμφωνεί και ανάλογα προχωρά στη διαδικασία ανοίγματος των οικονομικών προσφορών. Άλλωστε το ίδιο το άρθρο 9.6 του Μέρους Α αναφέρεται σε «evaluation stages».

Με την απόρριψη της θέσης των Αιτητών ως προς την ερμηνεία του όρου 9.2.3 του Μέρους Α θα εξετάσουμε κατά πόσο ορθά αποκλείστηκε η προσφορά των Αιτητών.

Έχουμε ήδη παραθέσει σημεία από την έκθεση αξιολόγησης, η οποία καθώς προκύπτει πραγματεύεται θέματα κατά κύριο λόγο τεχνικά τα οποία όπως είναι καλά νομολογημένο είναι «ανέλεγκτα».

Στη *First Elements Euroconsultants Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών* (2017) 3 ΑΑΔ 462 αναφέρονται τα εξής:

«[...] Η ουσιαστική κρίση της διοίκησης σε τεχνικά θέματα και θέματα που απαιτούν ειδικές γνώσεις, γίνεται καταρχήν αποδεκτή, εκτός αν αποδειχθεί πλάνη περί τα πράγματα ή υπέρβαση των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης ή έλλειψη αιτιολογίας, **Πορίσματα του Συμβουλίου Επικρατείας, 1929-1959, σ. 227:**

«Το Συμβούλιον της Επικρατείας, ελέγχον τη νομιμότητα πράξεως προσβαλλομένης δι' αιτήσεως ακυρώσεως, απέχει του ελέγχου της ουσιαστικής κρίσεως της Διοικήσεως. Μέγας είναι ο αριθμός των επί του θέματος τούτου σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου, δι' ων χαρακτηρίζεται ως ανέλεγκτος η υπό της διοικήσεως εκτίμησις των πραγματικών περιστατικών ή του αποδεικτικού υλικού ή της κρίσεως περί συνδρομής λόγω σκοπιμότητος ή της κρίσεως επί ζητημάτων τεχνικής φύσεως ή ειδικών γνώσεων. Ταύτα όμως, εφ' όσον δεν συντρέχη πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήσις διακριτικής εξουσίας ή δεν προκύπτει έλλειψις αιτιολογίας. Το Σ.Ε. ελέγχει, ούχ ήττον, εάν τα γενόμενα δεκτά πραγματικά περιστατικά υπήχθησαν ορθώς εις τον νομικόν κανόνα.»

Την αυτή πορεία ακολουθούν και οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου *Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου κ.α. v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1175, *Θεοδουλίδης κ.α. v. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου* (1998) 3 Α.Α.Δ. 742, *Peratica Trading Co Ltd v. Δημοκρατίας* (2002) 3 Α.Α.Δ. 445 όπως υιοθετούνται στην *Lella Kentonis Investment Co Ltd v. Δημοκρατίας κ.α.*,

Το Δικαστήριο περιορίζεται στην εξακρίβωση της συνδρομής των εν λόγω στοιχείων και μόνο όταν δεν ικανοποιείται, παρεμβαίνει να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

*Η αξιολόγηση του υλικού όμως, όχι μόνο δεν υποχρεώνει το διοικητικό Δικαστή να λάβει θέση επί των τεχνικών διχογνωμιών, αλλά, όπως σχολιάζεται στο σύγγραμμα της καθηγήτριας Ευαγγελίας Κουτούπα-Ρεγκάκου, **Αόριστες και Τεχνικές Έννοιες στο Δημόσιο Δίκαιο, Εκδόσεις Σάκκουλα, 1997, σ. 116:** «δεν είναι και σε θέση να προβαίνει σε ιδίαν κρίση. Λόγω συνεπώς του προβαδίσματος της διοίκησης σε ειδικές τεχνικές γνώσεις, ο δικαστής θεωρεί τις τεχνικές κρίσεις καταρχήν αποδεκτές. Ο στόχος αυτού του δικαστικού αυτοπεριορισμού είναι να μην παρεμποδίζεται η διαδικασία έγκρισης τεχνικών εγκαταστάσεων αφενός και αφετέρου να μην καθίσταται ο διοικητικός δικαστής ιεραρχικός προϊστάμενος της εγκρίνουσας διοικητικής αρχής.»*

Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών όπως και το Δικαστήριο είναι νομολογημένο ότι περιορίζεται στην εξέταση κατά πόσο έχουν τηρηθεί οι σχετικές νομικές και δικονομικές πρόνοιες, αν η απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με τις αρχές του διοικητικού δικαίου και ήταν εύλογα επιτρεπτή, χωρίς να υπεισέρχεται σε έλεγχο της ουσιαστικής κρίσης της διοίκησης.

Η απόφαση αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών αν εξαιρέσει κάποιος το σημείο της μη παραπομπής σε συγκεκριμένη σελίδα /παράγραφο του εγγράφου C@TS Solution Overview Final για το οποίο θα μπορούσε η Αναθέτουσα Αρχή να ζητήσει διευκρίνιση, αν έχει ζητήσει μας είναι αδύνατο να ελέγξουμε λόγω της φύσης του αντικειμένου του διαγωνισμού, έγινε για καθαρά τεχνικούς λόγους οι οποίοι καταγράφονται με λεπτομέρεια στην έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών. Το ανέλεγκτο

των λόγων απόρριψης της προσφοράς των Αιτητών οδηγεί και αυτόν τον λόγο ακύρωσης σε απόρριψη.

Ενόψει όσων έχουμε αναφέρει πιο πάνω η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς οποιαδήποτε άλλη διαταγή.